رۆح تەنها زاراوەیەکی ناو فەرهەنگی زمانەوانییە..
نووسینی: ستیڤان شەمزینی

مەنەلۆگی شەشەم لە کتێبی (خۆشەویستی لە سەردەمی شەرپەنجە)دا

من: لەگەڵ "ئالان بادیۆ" هاوڕام لەوەی پێویستە خۆشەویستی سەرکەشانە بێت، پڕ بێت لە ریسک، لەوەشدا هاوڕام پێچەوانەی بەشێکی بەرفرەی فێمینستەکان بیر دەکاتەوە کە فەلسەفەی کاریان بریتییە لە دوورخستنەوەی هەر دوو رەگەز!. ئەی کەواتە لە چیدا ناتەبام؟.
لەوەدا ناتەبام خۆشەویستی لە کردە و چێژی سێکسیی جیا دەکاتەوە و پێیوایە خۆشەویستی لە ژێر "هەڕەشەی" هیدۆنیزم و لیبرالیزمدایە، ئەو هەڕەشەیەی ئەو دەیبینێت سەد لە سەد راستە، بەڵام ئەو روانگەیەی پێیوایە دوانەی خۆشەویستی و سێکس ناتەبان لەگەڵ یەکتر تەنها وەهمە.
خۆم: ئەوەی هەمیشە جێگەی تێبینیمە دوانەی "خۆشەویستی و سێکس" لە لای تۆ پێکەوە بەستراون، یان هەوڵە بە ئەوە دەدەیت، ئارگۆمێنت بهێنێتەوە تاکو بیسەلمێنیت هیچکامیان بێ ئەویتر بوونی نییە!. ئەوەی لە بیرت کردووە، رەهەندە رۆحییەکەی خۆشەویستییە.
من: رۆح لەلای من تەنها زاراوەیەکی ناو فەرهەنگی زمانەوانییە و لە هەر کوێدا باسی بکەم جیاواز نییە لە جەستە. پێچەوانەی ئەو دیدە ئەفلاتۆنییەم مرۆڤ بە کائینێکی دوالیزمی پێناسە دەکات و دابەشی دەکات بەسەر جەستە و رۆحدا، رۆحیش تەوزیف دەکات بەسەر بیر و ویست و حەزدا.
خۆم: جەستە تەنها قەباغێکە کە رۆح هەڵیدەسوڕێنێت، رۆح نەمرە، کەچی جەستە بۆ ماوەیەکی کورت دەژی!!. نادیدە گرتنی رۆح ئەو بە شتبوونەوەی مرۆڤی لێدەکەوێتەوە سیستمی سەرمایەداریی هەیمەنی پێداوە.
من: هیچ کات نامەوێت داکۆکی لە سەرمایەداریی بکەم، بەڵام بابەتی رۆح و جەستە، کێشەی فەلسەفەوە بووە لە هەر سێ قۆناغەکەی مێژووی فەلسەفەدا "فەلسەفەی کۆن، فەلسەفەی سەدەکانی ناوەڕاست، فەلسەفی نوێ". مارکس پێیوایە مرۆڤی پریمتیڤ کە توانای ئەنالیزەی خەونەکانی خۆی نەبووە، گەیشتۆتە ئەو باوەڕەی ژێدەری ئەندێشە و هەستی، خودی جەستەی نییە، بەڵکو بەستوویەتی بەو رۆحەی لە ناو لەشیدا جێگیر بووە و پاش مردن بەجێی دەهێڵێت!. وەک خۆی دەڵێت:

بەم جۆرە بیردۆزی نەمریی ڕۆح سەری دەرهێناوە.
خەم: مەبەستم ئەو جۆرە ئایدیالیزمە ئەفلاتۆنییە نییە، ڕۆح و جەستە، وەک دوو شتی جیاواز پێناسە دەکات، بەڵکو مەبەستم ئەو هەستەیە کە دەتوانێت خۆشەویستی لە خۆ بگرێت، بەبێ بەریەککەوتنی جەستەکان.
من: ئەو هەستە هەر لەناو خودی جەستەدایە، لای ئەریستۆ مردنە فیزیکییەکە مردنی ڕۆحیشە، کە بەدییەکەی مرۆڤ لەناو چوو، شتێک نامێنێت بە ناوی ڕۆح یان دەروون، چوونکە هەموو گرێدراوی جەستەن، بەڵام بیرۆکەی نەمریی ڕۆح پرسێکی ئاینییە بەتایبەت تەمای فەلسەفەی لاهوتیی سەدەکانی ناوەڕاست بووە، کە لەسەر سترۆکتۆری کریستیانیزم دامەزراوە، بۆ نموونە “تۆماس ئەکوینی” جەختی لەسەر نەمریی ڕۆح دەکردەوە، هەڵبەتە ئەمە هەمان ئەو قسەیە بوو “کتێبی پیرۆز” پێشتر پێداگریی لەسەر کردبوو.
خەم: ئارەزوویەکی سەیرت تێدا دەبینمەوە بۆ تۆمەتبارکردنی هەر چەمکێک لەگەڵ ئایدیای خۆتدا نەیەتەوە.
من: من کاتیگۆرییەکان نیشان دەدەم، راستی شتەکان ئەنالیزە دەکەم بێ هیچ تۆمەت و بڕیارێکی پێشوەخت.
خەم: هەندێک پارادۆکس لە بیرکردنەوەتدا بە روونی و زەقیی دیارە، هاوسەرگیریی ڕەد دەکەیتەوە، بانگەشەش بۆ خۆشەویستی دەکەیت!!، خۆشەویستی دەبەستیتەوە بە سێکس و چێژ، کەچی ژیان بە شتێکی پووچ لێکدەدەیتەوە!!.
من: راستە لە ژیانی کۆلێکتیف دەسڵەمێمەوە، هەمیشە جەنگێکی نێوخۆیی لە مێشکمدا بوونی هەیە، جەنگێک بێ دووکەڵ و بارووت کە هیچ کەسێک نایبینێت جگە لە خودی خۆم، پێم لە راڕایی و پەشیمانبوونەوەی فیکریی، من بە پێی کۆنتێکستێکی مێژوویی دیاریکراو بڕیارم لەسەر نادرێت. بۆ بڕیاردان لەسەرم، دەبێت لە هەموو ئەو جەنگانە تێبگەیت لە سەرەتاوە تاوەکو ئێستا دژی خۆم کردوومن. هێندەش سەیرە ئەوەی لەسەری راڕا نیم و بێ گومان و پرسیارکردن خۆم داوە بەدەستییەوە خۆشەویستییە، بێ ئەوەی بزانم ئەم کەشتییە وێڵە دەمگەیەنێتە چ کەنارێک، من ئامانج و خەونم کەنار نییە، گرنگ ئەوەیە تاکە سەرنشینی کەشتی خۆشەویستی ژنێک بم. خەونەکە زۆر گەورەیە، وا نییە؟.
خەم: زۆربەی جار، بێ ئومێدیی و ڕەشبینیت لە پلەیەکدایە، ناتوانم بڕوا بەخۆم بکەم خەونێک یان ئامانجێکت هەبێت. تۆ خۆشەویستی بەکاردەهێنیت بۆ ئەوەی بە ئاسوودەگی بمریت. شتێک بە شەفافی بیبینم ئەوەیە لەپێناوی خۆدزینەوە لە مردن خۆت داوە بە دەم شەپۆلی خۆشەویستییەوە. ڕەنگە ئەم ڕێسایەکی نەگۆڕی خۆشەویستیش

بێت.

من: زۆربەی منداڵانی ماڵە دەوڵەمەندەکان لە خەونبینین و ئامانجدا هەژارن، ئەمە تەزێک بوو منی نەگرتەوە!، ئێستاش کە هەژاریی وەک قرشێک لاشەم دەخوات، خەونەکانم بە گەورەیی ماونەتەوە. لەوەتی هەم خەونی گەورە گەورە دەبینم، بەڵام بە هەنگاوی بچووک بەرەو هێنانەدی ئەو خەونانە دەچم. ئەگەر پێم بڵێیت کامە خەونت لە هەموویان گەورەترە؟ بە دوو دڵی دەڵێم خۆشەویستی. زاناکانیش دەڵێن مێشک دەزگایەکە بۆ دەستنیشانکردنی ئامانج، لە مێشکی مندا پێشنەرەترین ئامانج تەنها خۆشەویستییە.

خەم: ئەو خەون و ئامانجانە بەڵا گەورەکەی مرۆڤن، ئێستا تێدەگەم هەموو مرۆڤێکی ڕەشبین، خەونێکی تێکشکاوی هەیە، لە پشتی هەر مرۆڤێکی نائومێدەوە چیرۆکێکی حەزین هەیە.

من: ڕەنگە پیر بووبین بە دیار خەونەکانمانەوە، بۆیە هەمیشە بە نوستالیژیاکانمان دەژین. قسە باوەکە دەڵێت "پیر لەسەر رابردووی دەژی و گەنجیش بە چاوبڕینە داهاتوو". وەک خۆم لە سەرەتاوە بە گڕ و تینەوە کارم بۆ ئایندە دەکرد، ئایندەیەک دنیایەکی جوان و پڕ خۆشەویستی لە ڕەحمیدا هەڵگرتبێت و لە دایک بێت. ئێستاکە لەو ئایندەیەدا دەژین و دەبینین دنیا هەر هەمان دنیا ناشرینەکەی پێشووە کە ئەو هەموو ڕەنجەمان دا لەپێناوی گۆڕینی. وەلێ لەبری گۆڕانی دنیا، رووخساری خۆمان گۆڕاوە، چرچی تەمەن لەسەر پێستمان دەرکەوتووە.

خەم: گەیشتوومەتە ئەو بڕوایەی ئەم ژیانە زۆر پووچە، چوونکە گەمژەکان بڕیاری لەسەر دەدەن و جەلادەکان هەڵیدەسوڕێنن.

من: زۆر جار دەگەمە ئەو حەزەی "راینمارک" کە وای دەبینی جیهان پێویستی بە شەڕێکی گەورەیە لە نێوان خواکان و ئەهریمەکاندا کە تیایدا خوداوەندەکان بگلێن و جیهان تاریک دابێت لە پێناوی لە دایکبوونەوەی جیهانێکی نوێدا. ئەمە بیرۆکەیە هێندە سامناک بوو، نازیزم وەک میتۆلۆژیەکی نوێی ژێرمەنی بۆی دەگێڕایەوە، بەڵام خەریکە دە بێتە ئارەزووی منیش.

خەم: بیرۆکەکەت ترسناکە، سەیرە مرۆڤ هەمیشە بە داهێنانی نوێ ژیان تاڵتر دەکات!، ڕەنگە مرۆڤ تەنیا توانای مەشقکردنی لەسەر وێرانکاریی هەبێت نەک دامەزراندنی ژیان و هەوڵدان بۆ تێگەیشتن لە مەرگ.

من: کێشەکە ئەوەیە هێشتا مرۆڤ پێناسەی بۆ ژیان نییە و دەیەوێت لە مردن تێبگات!!. راستە تێنەگەیشتن لە مەرگ تۆقێنەرە، هەروەک "پاسکاڵ" دەیووت "ئەوەی لە هەموو شت زیاتر بە ئاگام لێی و نەشارەزاترم لەسەری ئەو مەرگەیە لە چنگی رزگارم نابێت". ئێستاکە

دەمەوێت ژیان بەو هەنگاوە پێناسە بکەم لاقم بەرەو خۆشەویستی دەینێ، ئیدی کاتم نییە بۆ بیرکردنەوە لە مەرگ، مادام هێشتا لە نێو دڵی ژنێکدا بوونم هەیە.

خەم: هەروەک زەوی هێزی کێشکردنت هەیە، ئەوەی بە سوپایەک نەدەکرا تۆ کردت، کلیلی ئەو قوفڵەت دۆزییەوە، چەندان ساڵ بوو ژەنگی دڵی مردووم گرتبووی!!.

من: هێزێکی سەیر لە خۆمدا بەدی دەکەم، دەتوانم کاریگەریی لەسەر بەرامبەرەکەم دابنێم، وەک تسۆنامییەک وام هیچ هێزێک ناتوانێ رامبگرێت، هەرچی ناخۆشی سەر ڕێگای ژیانمە لەگەڵ خۆمدا رایدەماڵم، کەچی ژنێک لەهەستی خۆیدا رایوەستاندم!! بەهێزی خۆشەویستی رایگرتم، ئێستا وەک پەیکەرێک لە بەردەمیدا ئیستم گرتووە و چەقیوم. سەیرە!!.

٢٠١٨-١١-١٤

کاتژمێر: چواردە و دە خولەک

نەخۆشخانەی گلیاد ئاینس